

afdækket efterretningsaktiviteterne mod Danmark under den kolde krig. Jeg skal derfor overgive ordet – ja, det kan jeg ikke, men det tror jeg formanden vil være indstillet på – til justitsministeren for videre uddybning.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Som statsministeren har anført, har både han og jeg tidligere besvaret spørgsmål fra Folketinget om de forhold, som også denne forespørgsel fra hr. Frank Dahlgaard vedrører. Det gælder både for så vidt angår konkrete strafferetlige undersøgelser af spionagesager og retsforfølgning af sådanne sager, og det gælder den brede samfundsmæssige og historiske afdækning af efterretningsaktiviteterne mod Danmark under den kolde krig. Min besvarelse i dag vil derfor i vidt omfang bygge på oplysninger, som allerede er Folketinget bekendt.

Om de konkrete strafferetlige undersøgelser på dette område kan jeg mere generelt oplyse, at Politiets Efterretningstjeneste løbende er opmærksom på muligheder for at fremskaffe oplysninger, der kan danne grundlag for efterforskning og retsforfølgning af personer, der har handlet i strid med straffelovens kapitler 12 og 13 om forbrydelser mod statens sikkerhed m.v. Politiets Efterretningstjeneste vil i den forbindelse i sagens natur også være opmærksom på muligheder for at fremskaffe oplysninger fra udenlandske politimyndigheder m.v. Det vil bl.a. kunne være tilfældet i forbindelse med personer, der som afhoppere videregiver oplysninger til udenlandske myndigheder. Som et eksempel herpå kan nævnes de oplysningsmuligheder, der fremkommer gennem det såkaldte Getrogen-arkiv.

Også samfundsomvæltninger i den tidligere Østblok har givet nye oplysningsmuligheder for de danske myndigheder. Som et eksempel herpå kan nævnes, at man som bekendt har fået en vis adgang til oplysninger fra arkiverne i det tidligere DDR.

Jeg har tidligere, bl.a. i forbindelse med besvarelse af forespørgsel nr. F 53 den 21. maj 1999, redegjort for de danske myndigheders bestræbelser på at få adgang til netop Stasiarkiverne. Lad mig derfor i dag blot nævne, at Politiets Efterretningstjeneste tilbage i 1992 søgte at få adgang til arkiverne i Berlin. Samtidig modtog man på anden måde oplysninger om personer, som eventuelt kunne have haft forbindelse med den østtyske efterretningstjeneste, uden at det imidlertid på daværende tidspunkt var muligt

at tilvejebringe et tilstrækkeligt holdbart materiale.

Som jeg også tidligere har oplyst, blev der efterfølgende skabt en ny situation, da det lykkedes de tyske myndigheder at bryde koderne til centrale og hidtil utilgængelige dele af Stasiarkiverne. Da Justitsministeriet og Politiets Efterretningstjeneste i starten af 1999 blev orienteret herom, blev bestræbelserne på at få adgang til arkiverne intensiveret. I forlængelse af ministeriets og efterretningstjenestens kontakter til de tyske myndigheder er der efterfølgende fremsat en række retsanmodninger over for de tyske myndigheder med henblik på at få oplysninger fra Stasiarkiverne. Dette sker efter de regler, der findes om retshjælp i straffesager og i overensstemmelse med den tyske lov, der gælder for arkiverne, og vi har, som det formodentlig allerede er bekendt, modtaget svar på en række af disse retsanmodninger.

Ud over de konkrete strafferetlige undersøgelser har afdækningen af danskernes samarbejde med tidligere Østbloklænder under den kolde krig, som jeg nævnte indledningsvis, også et bredere samfundsmæssigt og historisk perspektiv. PET-kommissionen, der blev nedsat ved lov nr. 359 af 2. juni 1999, skal bl.a. foretage en sammenhængende bred historisk undersøgelse af hele perioden fra 1945 til Murens fald i 1989. Undersøgelsen skal både omfatte politiets efterretningsvirksomhed på det politiske område og de aktiviteter, der var baggrund for denne virksomhed. En vigtig del af denne undersøgelse vil være at give en historisk redegørelse for, i hvilket omfang warszawapagtlandene gennem kontakter til personer med tilknytning til danske politiske partier og organisationer i Danmark under den kolde krig søgte at skaffe oplysninger om danske forhold og øve indflydelse i Danmark.

Herudover har regeringen som bekendt i juni måned sidste år anmodet Dansk Udenrigspolitisk Institut, DUPI, om at udarbejde en historisk udredning i form af en hvidbog om Danmarks sikkerhedspolitiske situation i perioden fra 1945 og frem til Sovjetunionens opløsning. Udredningen fra DUPI skal også omfatte warszawapagtlandenes politiske aktiviteter. Det gælder ikke blot den officielle politik, men også andre aktiviteter, som var rettet mod Danmark, herunder KGB's og øvrige efterretningstjenesters rolle.

Når PET-kommissionen og DUPI har færdiggjort deres undersøgelser, vil det være muligt at vurdere, om der med disse og eventuelt andre